

Praha dne 11. března 2019
Sp. zn.: ZN/MZP/2019/630/381
č. j.: MZP/2019/630/568
Vytvářející: Ing. David Fučka
Tel.: 267 122 700
E-mail: David.Fuka@mzp.cz

Adresát: všechny obce Jihomoravského kraje

a správní orgány obcí, jejichž správní obvod je řízením dotčen. V souladu s § 25 odst. 2 správního řádu se patnáctým dнем po vyvěšení toto oznámení považuje za doručené, bylo-li v této lhůtě zveřejněno též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

VĚŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Ministerstvo životního prostředí, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků (dále jen „MŽP“), jako příslušný orgán státní správy ochrany přírody podle § 5b odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s § 25 a § 172 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tímto zveřejňuje návrh opatření obecné povahy, kterým se stanoví odchylný postup pro usmrcování kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*) při preventci závažných škod na rybářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů na území Jihomoravského kraje.

V návaznosti na skončení platnosti původního opatření obecné povahy (č. j. 6462/ENV/14-381/630/14 ze dne 14. 2. 2014, platnost do 31. 3. 2019) přistoupilo MŽP k přípravě opatření obecné povahy, kterým se v souladu s § 5b odst. 4 zákona stanoví odchylný postup pro odchylného postupu je v souladu s § 5b odst. 1 zákona preventce závažných škod na rybářství a účel ochrany (jiných) volně žijících živočichů.

V souladu s § 172 odst. 4 správního řádu může k návrhu opatření obecné povahy kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné připomínky, jež správní orgán využije jako podklad pro opatření obecné povahy a bude se jimi zabývat v jeho odůvodnění. Podle § 172 odst. 5 správního řádu mohou dále vlastníci nemovitostí, jejíž práva, povinnosti nebo zájmy souvisejí s výkonem vlastnického práva mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, podat proti návrhu opatření obecné povahy písemné odůvodněné námitky, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění opatření.

S ohledem na uvedené stanoví MŽP lhůtu pro podávání připomínek a námitek 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení v souladu s § 25 odst. 2 správního řádu. Připomínky a námitky lze v této lhůtě podat u Ministerstva životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10.

V souladu s ustanovením § 25 správního řádu je tato vyhláška umísťena na úřední desce Ministerstva životního prostředí a pro dálkový přístup na elektronické úřední desce (www.mzp.cz)

Příloha:

Návrh opatření obecné povahy, kterým se stanoví odchylný postup pro usmrcování kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*) při preventci závažných škod na rybářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů na území Jihomoravského kraje.

Ing. Jan Šimá
ředitel odboru druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků
podepsáno elektronicky

vývěšeno dne: 12.3.19

sejmuto dne: _____

OBECNÍ ÚŘAD SUDOMĚŘICE
696 66 SUDOMĚŘICE 322

(4)

Vyvěšeno: 12. 3. 19 Sejmuto:

OBECNÍ ÚŘAD SUDOMĚŘICE
696 66 SUDOMĚŘICE 322

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
odbor druhové ochrany a implementace
mezinárodních zavazků
Vršovická 65
100 10 Praha 10

(4)

Návrh
OPATŘENÍ OBECNÉ Povahy

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 5b odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 5b odst. 1 - 4 zákona a § 171 a následně zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

stanovuje

odchylný postup pro usmrcování kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo sinensis*) při prevenci závažných škod na rybářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů na území Jihomoravského kraje

Předmět úpravy

Článek 1

Ministerstvo životního prostředí tímto opatřením vydaným pod č. j. ENV/2019/xxx - MZP/2019/630/xxx a oznameným veřejnou vyhláškou dne xx. xx. 2019 (dále jen „opatření obecné povahy“) povoluje podle ustanovení § 5b odst. 1 zákona

a) osobám oprávnělým k rybničářství podle zvláštěného zákona;¹

b) osobám vykonávajícím rybářské právo podle zvláštěného zákona²

při prevenci závažných škod na rybářství a za účelem ochrany (jiných) volně žijících živočichů odchylný postup od zákazu úmyslně usmrcovat (prostřednictvím osob oprávněných podle zákona o myslivosti³) jedince kormorána velkého stanoveného v § 5a odst. 1 písm. a) zákona a zákazu dřížet usmrcené jedince stanoveného v § 5a odst. 1 písm. e) zákona, a to za podmínek uvedených dále v tomto opatření obecné povahy.

Organem ochrany přírody příslušným vyhlásit, že podmínky pro odchylný postup nastaly je místně příslušný orgán ochrany přírody v souladu s § 5b odst. 4 ZOPK, tedy místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v územích zařazených do kategorie přírodní rezervace a přírodní památka Krajský úřad (konkrétně Krajský úřad Jihomoravského kraje) a v ostatních zvláště chráněných územích Agentura ochrany přírody a krajiny (dále jen „OOP“).

Vymezení časových a místních okolností

Článek 2

Odchylný postup stanovený tímto opatřením obecně povahy lze uplatňovat v období od 1. srpna stávajícího roku do 31. března následujícího kalendářního roku, jestliže se ve správním obvodu místně příslušného OOP vyskytuje alespoň jedno hejno kormorána velkého o 5 a více jedincích na tahu nebo při zimování, a jde-li o

- a) rybníky nebo zvláště rybochovná zařízení podle zvláštěného zákona¹ a jejich bezprostřední okolí na území Jihomoravského kraje (včetně území CHKO Moravský kras, CHKO Pálava a CHKO Bílé Karpaty) kromě:
  - ornitologicky významných lokalit uvedených v příloze č. 1 tohoto opatření,
  - maloplošných zvláště chráněných území (území zařazených do kategorie národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka),
  - území Národního parku Podyjí
- b) rybářské revíry podle zvláštěného zákona² a jejich bezprostřední okolí na území Jihomoravského kraje (včetně území CHKO Moravský kras, CHKO Pálava a CHKO Bílé Karpaty) kromě:
  - maloplošných zvláště chráněných území (území zařazených do kategorie národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka),
  - území Národního parku Podyjí

¹ § 3 zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů.
² § 6 zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů.
³ § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹ § 2 písm. c) a d) zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů
² § 2 písm. e) a § 4 zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů

Článek 3

Toto opatření obecně povahy lze uplatňovat i mimo období stanovené článkem 2 a v maloplošných zvláště chráněných územích (s výjimkou ornitologicky významných lokalit uvedených v příloze 1), a to ve výjimečných případech, kdy hrozí bezprostřední nebezpečí vzniku závažné škody a nedojde k ohrožení zájmů ochrany přírody chráněných zákonem.

V takovém případě se může jednat pouze o krátkodobý časově omezený zásah (odsířel), v konkrétních lokalitách stanovených místně příslušným orgánem ochrany přírody a provedený za podmínek stanovených v čl. 4 a 5 tohoto opatření obecné povahy.

Na rybnících pládkových, násadových a aktuálně nasazených rybnících hlavních (na prvním horku), kde hrozí zvýšené riziko vzniku škod, lze odchyný postup uplatňovat až do 15. dubna daného kalendářního roku za předpokladu, že ten, kdo hodlá tento odchyný postup využívat, oznámí OOP nejdpozději do 31. 3. daného kalendářního roku. Které z rybníků, na nichž provozuje rybníkářství, jsou v dané sezóně zařazeny do kategorie rybníků pládkových a rybníků násadových nebo který z hlavních rybníků je aktuálně nasazen na prvním horku, zároveň musí být splněna podmínka, že plášení a lov kormorána bude prováděn pouze z hráze (tak aby nebylo ohroženo včasné hnízdění volně žijících ptáků, zejména rušením v litorálních porostech rybníků).

Podmínky uplatňování odchynlého postupu

Článek 4

Postup podle tohoto opatření obecné povahy při usmrcování jedinců kormorána velkého může být uplatňován prostřednictvím osob oprávněných podle zvláštních předpisů³, které jej provedou lovem střelnou zbraní v souladu se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“), a které mimo místa odpovědního kormoránu, při dobré viditelnosti a v denní době v souladu s § 45 odst. 1 písm. m) zákona o myslivosti,

- jednorázově uloví maximálně 20 % přítomných jedinců z celkového počtu kormoránů v dohledové vzdálenosti s tím, že nebude prováděn společný lov,
- zajistí likvidaci usmrcených jedinců kormorána velkého v souladu s požadavky zvláštních předpisů⁴ či jejich využití (konzumací) pro vlastní potřebu nebo je poskytnutou pro účely výzkumu a vzdělávání subjektu, který disponuje příslušným povolením k jejich díleni ve smyslu zákona,
- povědom přehled o každém provedeném usmrcení dle vzoru uvedeného v příloze č. 2 a zajistí prohlídku každého usmrceného jedince, zda není kroužkován -

³ zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvýfyl prototypy, ve znění pozdějších předpisů

⁴ zákon č. 449/2001, o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veternární zákon), ve znění pozdějších předpisů

nalezené kroužky bude každý, kdo bude postupoval podle tohoto opatření obecné povahy shromážďovat společně s údají o místě a datu nálezu.

- do 31. 12. každého roku předají místně příslušnému OOP souhlas s přehled o provedených odstřelech vč. nalezených ornitologických kroužků (předávají se údaje za předchozí období dle čl. 2, případně za navazující postup na pládkových a násadových rybnících nebo lokalitách dle čl. 3). OOP následně informace zadá do systému Habides.

Článek 5

Postupovat podle tohoto opatření obecné povahy lze pouze, pokud bylo v souladu s § 5b odst. 4 zákona místně příslušným OOP vyhlášeno, že nastaly podmínky pro uplatnění odchynlého postupu, tedy nastala okolnost dle čl. 2 nebo hrozí bezprostřední nebezpečí vzniku závažné škody podle čl. 3 tohoto opatření obecné povahy.

Skutečnost, že nastaly podmínky pro uplatnění odchynlého postupu podle čl. 2 nebo 3 vyhlaší s podrobností bezodkladně příslušný orgán ochrany přírody formou sdělení své úřední desce.

Článek 6

Ustanovení § 5b odst. 1 zákona zakládá možnost povolení odchynlého postupu při ochraně ptáků od ochrany (zákazu) stanovené v § 5a odst. 1 zákona a stanovuje podmínky a důvody za nichž je možné povolení vydat. Odchyný postup lze povolit, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení (řešení s nižšími dopady, setmenejší řešení) a je zároveň dán některý z důvodu uvedených v § 5b odst. 1 zákona (zde tedy důvod preventce závažných škod na rybářství a zájem ochrany jiných volně žijících živočichů). Respektován musí být rovněž celkový cíl Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, tedy zachování stavu populací volně žijících ptáků (z hlediska jejich početnosti a rozšíření v rámci areálu) a vydání odchynlého postupu je také podmíněno dle § 45 zákona zabezpečením ochrany (nepoškozením) evropsky významných lokalit a plácích oblastí, resp. zamězením dlouhodobého a soustavného vyuřování druhu, jež jsou jejich předměty ochrany. Týká-li se odchyný postup blíže neurčeného okruhu osob, lze jej v souladu s § 5b odst. 4 zákona při splnění stanovených podmínek povolit též opatřením obecné povahy dle § 171 a následně správní orgán dle uvedeného § 5b odst. 4 zákona přistoupil k povolení odchynlého postupu u kormorána velkého (od zákazu jeho jedince úmyslně usmrcovat) již opatřením obecné povahy č. j. 6462/ENV/14 – 381/630/14 ze dne 14. 2. 2014 a nyní

s ohledem na termín platnosti tohoto povolení (do 31. 3. 2019) stanovuje odchylný postup pro další období. Při povolení odchylného postupu u kormorána velkého vycházelo Ministerstvo životního prostředí z následujících důvodů a podmínek, které zustávají i pro další období bez významnějších změn.

Základní východiska

Kormorán velký (*Phalacrocorax carbo sinensis*) je evropským druhem ptáka, u něhož došlo od konce 60. let 20. století k výraznému populačnímu nárůstu a expanzi v rámci areálu. Podle údajů Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) došlo mezi výhodnocovanými roky 1970 až 2006 k více než 20 tisíci násobenemu nárůstu počtu hnězdících páru a populace naddále roste (nárůst o 37% za období 2000 – 2006). Celková velikost evropské populace kormorána velkého, poddruhu *sinensis*, je nyní odhadována na více než 700 tisíc jedinců. Mezi faktory umožňující tento nárůst se nejčastěji řadí zlepšení kvality životního prostředí (odezvění vlivu používání DDT a dalších látek i celkové zlepšení kvality vody), zvýšení užívosti vnitrozemských a iliorálních vod (zvýšení intenzity produkce akvakultury průběhu 20. stol. apod.), legislativní ochrana tohoto druhu na území většiny států Evropy a v neposlední řadě i změna klimatických podmínek a charakteristik toku (nezamrzání řek - vliv přehradních nádrží, lidských sídel, regulace a další negativní zásahy do koryt toků apod.).

Na území České republiky se nenachází žádná významná hnězdí populace (hlavní hnězdisko kormorána velkého se nachází především na pobřeží baltického a severního moře) - v ČR hnězdí cca 350 páru a zřejmě i v souvislosti s dosud povolovaným odstílem (byť aplikovaným mimo hnězdí obdobu), zůstává tento počet dlouhodobě prakticky beze změn. Česká republika je však významnou migrační cestou pro práky ze severozápadní, ale částečně i severovýchodní Evropy. S ohledem na dostupnost zdrojů potravy došlo nejprve ke zvýšení počtu transmigrantů lovících ryby na rybochovných zařízeních a postupně i k nárostu zimujících kormoránu, kteří vyhledávají především nezamrzající řeky prakticky po celém území. Podle výsledků mezinárodního sčítání vodních ptáků dosahuje v posledních letech početnost kormorána v České republice v zimních měsících 10 000 - 15 000 jedinců a k tomu se přidává proměnlivý, avšak značný počet (tisíce až desetitisíce) jedinců na podzimním a jarním lahu.

Z hlediska vlivu na ryby společenstva a výše škod na rybářství tak může docházet k postupné kumulaci dopadu i na místech s relativně nízkým aktuálním počtem zjištěných jedinců kormorána velkého. V průběhu lahu a zimování dochází ke změnám v distribuci jedinců a tažných hejn v území - pokud zamrzou stojaté vodní plochy (rybníky a jiná rybochovná zařízení), dochází k zvýšení predačního tlaku na nezamrzlých vodních tocích. Zvýšený predační tlak kormoránu v době, kdy nezamrzlé vodní toky jsou jejich jediným možným lovíštěm, se může v případě, že tyto podmínky nastanou po delší období, projevit negativně na rybích společenstvích a vést k jejich devastaci. Udává se, že jeden jedinec, vzávislosti na velikosti a podmírkách, denně spotřebuje 150 - 600 g ryb (některé zdroje

uvádějí až 700 g) a část ryb může být během louvu napadena, stresována a zraněna (v rámci provedených studií se počet poškozených ryb v obsadce pohyboval od 1 % do 47%).

Na základě výsledení náhrad škod na rybách poskytovaných dle zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybraných dle zákona č. 115/2000 Sb., o chráněné druhu živočichů, lze dovozovat ekonomický rozsah škod na rybářství, resp. rybochovných zařízeních – v posledních letech propálení náhrad se jednalo o částku ve výši cca 40 mil. Kč ročně. Vzhledem ke skutečnosti, že žádost o náhradu uplatňovala pouze část subjektů, jsou souhrnné škody na rybách v rybochovných zařízeních vyšší. Dopady na jednotlivé provozovatele se sice liší (vzávislosti na lokalizaci rybochovných zařízení ve vztahu k oblasti, kde dochází k nejvyšší koncentraci protahujících a zimujících kormoránu, v závislosti na druhu obsádky, meziročně v závislosti na délce trvání ledové pokryvky na rybochovnách a na dalších faktorech), ale v případě dlouhodobější přítomnosti kormoránu na rybochovném zařízení může v závislosti na podmírkách a druhu obsádky docházet ke vzniku závažných škod již při nízké početnosti hejn (pod 10 jedinců).

V podmírkách České republiky je s ohledem na aktuální rádius tažících hejn kormoránu riziko vzniku škody na většině rybochovných zařízení a témeř na všechny točicích s parametry umožňujícími kormoránum lov ryb. Oblast jižní Moravy představuje jednu z nejvýznamnějších tažných zastávek vodních ptáků (a tedy i kormoránu) na území ČR a s tím souvisí také dopad na rybniční hospodaření i společenstva (především menších a středně velkých) vodních toků. Narušování skladby rybích společenstev a zastoupení jednotlivých druhů je zásadní především na technicky upravených částech toků, ve výpusťných tratích vodních nádrží s ovlivněným teplotním režimem apod.

Důvody a předpoklady pro povolení odchylného postupu dle § 5b odst. 1 zákona

I. Neexistence jiného uspokojivého řešení

Na základě dosavadních zkušeností i provedených studií (včetně evropských projektů REDCAFE: Reducing the Conflicts between Cormorants and Fisheries on a pan-European scale a INTERCAFE: Interdisciplinary Initiative to Reduce Pan-European Cormorant-Fisheries Conflicts) je zřejmě, že neletěcí ochranná opatření, jaké např. použili sli apod. je možné pouze u menších, zpravidla intenzivnějších rybochovných zařízení (sádky aj.) a další metody (pochůzky, akustické a vizuální pláště) jsou rovněž využitelné jen v omezené míře (opět srovnáno na menších vodních plochách). Zájemná akustická pláštění (s použitím plynových děl apod.) může napak představovat významnější rušivý faktor pro jiné druhy ptáků a dalších živočichů, než je běžný lov. Na vodních tocích nelze z hlediska efektivity, ceny a pracnosti neletění metod, je však vhodně veškerá opatření (at již neexistenci vhodných neletěních metod, je však vhodně veškerá opatření (at již

usmrcování či plášení) doplnit prostředky ke zvýšení ochrany ryb, jako je instalace pontonových úkytu pro ryby ve vodních nádržích (rybnících), tvorba břehových úkytu, zachovávání litorálních porostů či zvyšování celkové morfologické pestrosti vodních toků.

II. Důvod prevence závažných škod na rybářství

Škodu v rybářství je možné vnitmat ve dvou úrovních, a to jako škodu v rybníkářství či akvakultuře a škodu ve vodních vodách (revirech). Práma majetková škoda na rybach vzniká pouze při hospodaření v oblasti rybníkářství (resp. v uzavřených vodách obecně). Škodou v rybářství ve volných vodách (na vodních tocích) není samotná škoda na rybách (ty nejsou předmětem vlastnictví), ale mohou to být náklady, které poškozeny ze svého majetku vynaložili zbytěčně, anž se s nimi dostavil očekávaný výsledek, či které musel vynaložit na reparaci stavu vyvolaného škodou události (marné vynaložené náklady). Takovými zbytěčnými náklady mohou být např. výdaje, které subjekt rybářského práva vykonával zbytěčně, aniž se s nimi dostavil očekávaný výsledek, či které musel použít na reparaci stavu vyvolaného škodou události (marné vynaložené náklady).

Při zohlednění základních východisek pro hodnocení důvodů pro povolení odchylného postupu uvedených v návrhu doporučení Evropské komise „Great Cormorant: Derogations under the article 9 of the Birds Directive“ a s ohledem na výše popsaný stav, tedy skutečnost, že počet tažných a zimujících kormoránů v ČR stále narůstá a oblast jižní Moravy je dlouhodobě cílem tažných hejn kormoránů, je zřejmě trvalé (dlouhodobé) riziko vzniku škod v produkčním rybářství i v rybářských revirech na území Jihomoravského kraje. Předání tlak kormorána velkého na rybí společenstva vodních toků se významně projevuje především ve spojení se zhoršeným stavem prostředí (upravené toky s nedostatkem úkytu, úseky pod vodními díly s pozemněným teploním režinem a zvýšenou koncentrací ryb apod.). Rybářské hospodaření v revirech je však ovlivňováno i tam, kde dochází k predaci citlivých a rybářsky významných druhů.

III. Zájem ochrany (jiných) volně žijících živočichů

Vzhledem k potravnímu zaměření kormorána velkého, který je prakticky striktně ichtyofágem, může dojít v důsledku predace hejn kormoránu k ohrožení jednotlivých druhů ryb (byť vzhledem k potravnímu oportunitismu kormorán konzumuje nejsáze dostupné a tedy zpravidla nejhojnější druhy) a narušení rybích společenstev. Druhotně mohou být ovlivněny potravní konkurenční kormorána, případně organismy vázané životním cyklem či jiným způsobem na ryby (např. vodní mlži). Zájem na ochraně pak spočívá především v zachování původních, přirozeně se rozmožlujících ryb ve vodních tocích a rybích společenstev, v nichž se vyskytují typické druhy ryb pro jednotlivá rybí pásma, které jsou součástí ekosystému vodního toku. U jednotlivých druhů ryb (případně jiných organismů) lze za zájem ochrany považovat především zachování zvláště chráněných a vzácných druhů, u nichž je narušena přirozené obnova populací (do

značné míry např. u pstruha potočního nebo lipana podhorního) a mohlo by tak zvýšeným předčasným titkem kormorána velkého u nich dojít k výrazným ztrátám.

Dalším zájmem ochrany přírody může být ochrana těch částí vodních toků, kde predace kormoránů může nepříznivě ovlivnit stav předmětu ochrany maloplošných zvláště chráněných území nebo evropsky významných lokalit. To v případě území Jihomoravského kraje připadá v úvahu pouze ve zcela omezené míře, vzhledem ke skutečnosti, že zvláště chráněná území či EVL, jejichž předměty ochrany by mohly být predací kormorána ohroženy, jsou relativně málo zranitele - lokality na vodních tocích mají přirozených charakter, s dostatečným množstvím úkytu pro ryby a nízkou úspěšností lovu kormoránů.

IV. Naplnění § 45g zákona a respektování cíle Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků

Naplnění požadavku stanoveného § 45g zákona bylo zvažováno ve vztahu k ptáčním oblastem a evropsky významným lokalitám na území Jihomoravského kraje, a to především ve vztahu k těm územím, kde by odstílení kormoránu mohlo dojít k rušení předmětu ochrany citlivých k této formě plášení (jiné dopady činnosti, kromě rušení střelou, se vzhledem ke skutečnosti, že nepuje o níjak soustavnou a hromadnou aktivity, která by mohla např. poškodit biotopy, nepředpokládají). Z účinnosti tohoto opatření obecně povahy proto byly vyloučeny vybrané ornitologicky významné lokality uvedené v příloze č. 1 (mezi nimiž je řada ptáčích oblastí a evropsky významných lokalit či jejich částí). Uplatňování odchylného postupu stanoveného tímto opatřením obecně povahy je rovněž omezeno v maloplošných zvláště chráněných územích, čímž je zajištěno omezení rušení v řadě dalších lokalit podstatných z hlediska ochrany dalších druhů ptáků, jež jsou předměty ochrany ptáčích oblastí.

Vzhledem ke skutečnosti, že na základě dlouhodobého sledování stavu vodních ptáků v Jihomoravském kraji není celkově nepříznivý vliv dosavadního odstílení kormoránu prokazatelný (významnější je případně rušení střelou v rámci lovů myslivecky obhospodařovaných druhů) a nepředpokládá se ani žádno skokové navýšení odstílenu (s ohledem na náročnost lovů kormorána), je uvedené území omezení, spolu se stanoveným termínem pro uplatňování odchylného postupu v rámci kalendářního roku (převážně mimo období hnízdění) a s dalšími podmínkami stanovenými v čl. 4, možné považovat za dostatečné k vyloučení dlouhodobého a soustavného využívání druhů, jež jsou jejich předměty ochrany ptáčích oblastí. Obdobně v případě předmětu ochrany evropsky významných lokalit, v nichž lze z hlediska rušení střelou v okolí vodních toků a ploch považovat za nejvíce citlivý druh vydřu říční - zde, kromě omezení v maloplošných chráněných územích přespíje k snížení možných dopadů také denní doba stanovená klovu na rybnících v souladu s § 45 odst. 1 písm. m) zákona o myslivosti (tedy vyloučení lovů za nocí, resp. v době hodinu po západu slunce až do hodiny před východem slunce).

Plnění cíle Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, tedy zachování stavu populaci volně žijících ptáků (z hlediska jejich početnosti a rozšíření v rámci areálu), nebude v případě kormorána velkého tímto opatřením obecné povahy dočteno. Stav evropské populace kormorána je z hlediska početnosti přiznivý (stále rostoucí) a ani dosavadní odstrel prováděny v jednotlivých členských státech EU trend růstu početnosti neomezil. Tento odchylný postup tedy nebude mít, za předpokladu zachování stávajících podmínek a trendu vývoje evropské populace kormorána v celkovém, na celkovu početnost populace zásadní dopad (to je zajištěno i stanovením 20 % početního limitu pro odstrel). Vzhledem ke skutečnosti, že odchylný postup stanovený tímto opatřením obecné povahy nezasahuje nijak zásadně do hnězdího období, nepředpokládá se také omezení hnězdího rozšíření kormorána velkého na území ČR resp. Jihomoravského kraje, kde jsou tradiční hnězdíště situována v maloplošných zvláště chráněných územích (zejména NPR Křtivé jezero) - stav druhu bude tedy zachován i z hlediska areálu jeho rozšíření.

Podmínky a okolnosti uplatňování odchylného postupu

S ohledem na požadavky kladené na obsah rozhodnutí (a tedy i opatření obecné povahy) v § 5b odst. 3 zákona, nezbytnost zajištění souladu s jinými ustanoveními zákona i jinými předpisy a zajištění plněnosti uvedeného cíle Směrnice 2009/147/ES jsou v tomto opatření obecné povahy uvedeny podmínky pro jeho uplatňování. Podle požadavků § 5b odst. 3 zákona obsahuje toto opatření následující údaje a podmínky:

- Označení druhu - tento odchylný postup se vztahuje pouze na druh kormorán velký (*Phalacrocorax carbo sinensis*).
- Mnozství - počet jedinců, které je možné odstranit, je tímto odchylným postupem stanoven relativní hodnotou, konkrétně je povolena možnost odlovu maximálně 20 % jedinců z hejna, resp. v dohledové vzdálenosti z místa odstrelu. Toto množství by mělo být dostatečné k zajištění prevence vzniku zavažáých škod na jednotlivých lokalitych (z dosavadní zkušenosti je zřejmé, že úspěšnost odlovu nebyla vyšší než 10 % z hejna) a zároveň ve vazbě na celkový stav (nárust) evropské populace druhu zabezpečí, že nedojde k porušení cílu Směrnice 2009/147/ES Hranice 20 % umožňuje provést odstrel (a zaplašení) i zcela malých hejn čítajících 5 jedinců, škody způsobené nižším počtem jedinců nebo jen jednotlivě lovicemi ptáků nepovedou ke vzniku závažné škody ani nepředstavují ohrožení pro ostatní volně žijící živočichy.
- Prostředky a způsob odchytu či zahájení - vzhledem k tomu, že kormorán velký je zvěří podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, je v čl. 1 a 4 tohoto opatření obecné povahy možnost odlovu vázaná na osobu oprávněnou dle zákona o myslivosti a na použití sřítky zbraně v souladu s tímto zákonem, který stanovuje další podrobnosti postupu (ustanovení § 45 odst. 1 zákona o myslivosti např. vymezuje zakázané způsoby lovu včetně stanovení denní doby lovu zvěře s podrobnější specifikací u vybraných druhů atp.). Samotný lov je pak možný za

spinění dalších podmínek stanovených zákonem o myslivosti (povolení dle § 39, popř. 41 tohoto zákona - viz též dále).

Důvody pro povolení odchylného postupu dle § 5b odst. 1 zákona - prevence závažných škod na rybářství a současně účel ochrany (jiných) volně žijících živočichů (k důvodu povolení viz výše).

Časové okolnosti - vymezeny jsou jednak dobu platnosti tohoto opatření obecné povahy (dle čl. 7 omezena na 5 let), a dále jsou ve vztahu k riziku vzniku škod vztázeny k období od začátku do konce období migrace a zimování kormoránu na našem území. Zvolen byl rozsah pokryvající úplný počátek lalu v průběhu srpna, přes celé zimní období až do konce března. Jarní tah v některých letech dozvívá i v průběhu měsíce dubna když plně probíhá hnězdění mnoha jiných druhů ptáků a existuje tak vysoké riziko jejich rušení. S ohledem na podmínky původního návrhu tohoto opatření, byla umožněna aplikace odchylného postupu v měsíci dubnu daného kalendářního roku pouze na hospodářsky nejcitlivějších plůdkových a násadových rybničních sítí, že s ohledem na podmínky jižní Moravy, jako „nejlepšího“ regionu ČR byla možnost zásahu omezena k 15. 4. kalendářního roku (tak aby byl rozsah rušení ostatních druhů v plně hnězdí sezóně omezen).

Jednotlivé případy, kdy by bezprostředně hrozil vznik závažných škod téměř pozdě tahnoucími jedinci, však budou možné řešit postupem uvedeným v čl. 3 tohoto opatření, přičemž pro zajištění ochrany ostatních časně hnězdících volně žijících ptáků, je v daném případě činnost povolenou za těchto podmínek možné provádět pouze z hraze příslušného rybníka (tedy tak, aby nedocházelo k rušení hnězdících ptáků vstupem do litorálních porostů). Specifikace denní doby v čl. 4 opatření má vazbu především na úpravu založenou zákonem o myslivosti, ale omezuje také rušení jiných živočichů a riziko zámeny v případě snížené viditelnosti.

Místní okolnosti (podmínky) uplatňování opatření obecné povahy - místní okolnosti jsou dány jednak celkovým vymezením, které je vztázeno k správnemu území, pro které je opatření vydáváno a pak specifikací k jednotlivým typům ploch (rybníky, rybářské revíry a jejich okolí) na nichž může docházet ke vzniku škod nebo dopadům predace kormorána na jiné druhy živočichů. Pro celkové vymezení území byla zvolena hranice správního obvodu Jihomoravského kraje s tím, že odchylný postup se vztahuje i na území všech chráněných krajinných oblastí v tomto území. S ohledem na potřebu zohlednit konkrétní cíle a předměty ochrany přírodně cenných území není odchylný postup vztázen na území Národního parku Podyjí a v zcela omezené míře se týká maloplošných zvláště chráněných území (tedy území řazených do kategorie národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památky). Případy bezprostředně hrozících závažných škod (např. u čerstvě nasazených ryb po dobu než se v rybníku zorientují a obnoví alespoň základní ochranné chování) jsou i pro území maloplošných zvláště chráněných území řešeny v čl. 3 tohoto opatření obecné povahy. V ostatních případech je povolení odchylného postupu v těchto území

případně možné individuálně v rámci standardního správního řízení o odchylném postupu dle § 5b odst. 1 zákona, které umožní posouzení konkrétní situace. Uplatňování odchylného postupu stanoveného tímto opatřením obecně povahy je z důvodu ochrany jiných druhů ptáků (omezení jejich rušení) zcela vyloučeno pouze v lokalitách uvedených v příloze č. 1 opatření, které byly vyhodnoceny na základě dosavadních pozorů příslušných orgánů ochrany přírody jako nejzáhadnější z hlediska jiných druhů ptáků citlivých k rušení. Pokud by i v této územních bylo nezbytné povolení odchylného postupu, lze jej po zvážení všech okolnosti vydat dle § 5b odst. 1 zákona.

V případě ohrožení jiného zájmu ochrany přírody (např. v případě zjištění zvláště chráněných druhů v lokalitě, které by byly rušeny), může orgán ochrany přírody a krajiny dle § 66 ZOPK činnost omezit či zakázat (povolení dané tímto opatřením povoluje pouze odlov kormorána nikoli výjimky ze zákazu pro další živočichy dle zákona).

Kontrola – závěrečně podmínky uvedené v čl. 4 tohoto opatření obecně povahy upřesňují způsob naplnění povinnosti stanovené v § 5b odst. 5 zákona. Podle tohoto ustanovení zákona je každý, kdo uplatňuje odchylný postup povinen nahlásit příslušnému orgánu ochrany přírody vždy k 31. 12. každého roku provedené zásahy. Předávaný těchto údajů je vztázeno vždy k předchozímu období dle čl. 2, případně navazující postup na plůdkových a násadových rybníčích nebo lokalitách dle čl. 3 tohoto opatření tak, aby byly souhrnně k dispozici údaje za jednu ucelenou „sezónu“ a nebyly rozříšteně vykazovány v polovině období (tj. k nejpozději k 31. 12. se tedy předávají údaje za období od 1. 8. předchozího roku do 31. 3. daného roku s případnými údaji o postupu dle čl. 3 nebo na plůdkových a násadových rybníčích). Podmínky specifikují, jaké mají být zaznamenávány údaje tak, aby bylo možné následně využít všechny vydané opatření obecné povahy a mohla být rovněž plněna reportingová povinnost vyplývající z předpisů EU. Evidence údajů je rovněž nástrojem kontroly napříhování odchylného postupu, která musí být stanovena dle § 5b odst. 3 písm. d) zákona. Za účelem efektivního využití usmrcených jedinců k vědeckým účelům by měl být každý usmrcený kormorán osobou provádějící odstřel prohlédnut, zda není kroužkován, a v případě nálezu kroužku by mělo být zajištěno předání tohoto kroužku s údajem o místě a datu nálezu příslušnému orgánu ochrany přírody (který je pak předá národnímu kordinátorovi programu sledování ptáků, jinž je Kroužkovací stanice Národního muzea). Údaje z odevzdaných kroužků posouzení k běžímu poznání biologie druhu, změněna původu jedince, který byl na území ČR odstřeleni.

Kromě uvedených podmínek je stanoven způsob dalšího nakládání s ulovenými jedinci. Kormorán velký nepatří mezi druhů, u nichž by byla v ČR vytvořena tradice konzumace, a proto je tímto opatřením obecně povoleno držení usmrcených jedinců za účelem jejich likvidace v souladu se zákonem o myslivosti a veterinárním zákonem (zákon č. 166/1999 Sb.). Využití pro vlastní potřebu, tedy konzumace ulovených kormoránu však

není vyloučena, nicméně na další nakládání s ulovenými jedinci, jako je např. prodej apod. se již povolení nevezmává. Kadáver usmrcených jedinců mohou také poskytnout cenné informace v rámci výzkumu a vzdělávání (např. sledování potravních preferencí, parazitologie aj.), proto je umožněno rovněž jejich předání k využití v tomto veřejném zájmu subjektům, které disponují příslušným povolením ve smyslu zákona (tzn. povolením odchylného postupu ze zákazu dřžení volně žijících ptáků dle § 5a odst. 1 písm. e) zákona) za účelem výzkumu či vzdělávání).

Zákon v § 5b odst. 4 váže využití odchylného postupu stanoveného opatřením obecně povahy na vyhlášení skutečnosti, že nastaly stanovené podmínky pro jeho uplatňování. Bez toho, aby byl tento krok místně příslušným OCP proveden, nelze odchylný postup uplatňovat. Vyhlášení uplatňování odchylného postupu může obsahovat citaci podmínek tohoto opatření tak, aby bylo zřejmé, jaký je stanoven postup a dále ve vazbě na čl. 3 tohoto opatření obecné povahy upřesní zjedněna názvy lokalit (rybníků, revíru), přesně vymezené časové období atp. Vyhlášení nastalých podmínek již není samostatným správním aktem a orgán ochrany přírody jej proto provede co nejefektivnějším způsobem, kterým je v tomto případě sdělení na úřední desce (v zájmu řádného informování dobročinných subjektů však může využít i další formy, zaslát jim sdělení elektronicky atp.). Příslušnými orgány ochrany přírody, jež jsou oprávněny vyhlásit, že nastaly podmínky pro uplatnění odchylného postupu dle tohoto opatření obecné povahy (a také orgány příslušné k shromažďování a hlášení o uplatňování odchylného postupu) jsou jednotlivé obecní úřady obcí s rozšířenou působností, v územních zařazených do kategorie přírodní rezervace a přírodní památky Krajský úřad Jihomoravského kraje a v ostatních zvláště chráněných územích Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

Povolení odchylného postupu ve vztahu k zákonu č. 449/2001 Sb. o myslivosti

Vzhledem ke skutečnosti, že kormorán velký je podle § 2 písm. c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zařazen mezi zvěř, kterou nelze lovit (s ohledem na ochranu podle mezinárodních úmluv či zvláštních předpisů, tj. zejména zákona o ochraně přírody a krajiny), nelze uplatňovat tímto opatřením povolený odchylný postup, aniž by byly splněny podmínky stanovené zákonem o myslivosti. Povolenou činnost lze tedy vykonávat pouze prostřednictvím osob oprávněných podle zákona o myslivosti a za předpokladu povolení lov kormorána také příslušným orgánem státní správy myslivosti dle § 39, resp. § 41 (v případě nehnědění pozemků) zákona o myslivosti. Při vlastním lovu pak musí být dodrženy, kromě podmínek stanovených tímto opatřením (jež z části podmínky zákona o myslivosti reflekují, např. z hlediska denní doby lovů atp.), také další požadavky a podmínky, jako jsou odpovídající způsoby lovů (dle § 45 zákona o myslivosti) atp.

Ostatní

Stanovení odchylného postupu určené tímto opatřením obecné povahy nenahrazuje jiná povolení či rozhodnutí poličebná podle zákona (např. tam, kde by docházelo odstíolem kormoránu k rušení jiných ptáků či zvláště chráněných druhů nebo tam, kde je nezbytné povolení k vstupu do zvláště chráněného území), nebo jiných právních předpisů.

Jiné zásahy nebo činnosti zakázané dle § 5a odst. 1 zákona tímto opatřením obecné povahy neupravené, lze provádět pouze na základě stanovení odchylného postupu vydaného v rámci samostatného řízení.

Rozhodnutí o odchylném postupu vydaná dosud v jednotlivých správních řízeních podle § 5b odst. 1 zákona nejsou, s ohledem na ochranu dříve nabývých práv oprávněných osob, dotčena a tyto osoby se řídí podmínkami stanovenými v příslušných rozhodnutích až do konce jejich platnosti. Následně mohou postupovat podle tohoto opatření obecné povahy.

Toto opatření se vydává s účinností do xx. xx. 2024 (tj. na 5 let s přesahem do konce tahu kormoránu v daném roce), a to s ohledem na možnost a potřebu opakování opatření obecné povahy nabývajícího účinku uplatňovaného vydaného povolení.

Vyhodnocení přípomínek uplatněných k návrhu opatření obecné povahy:

Kdokoliv, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohly být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, mohl v době 15 dnů od zveřejnění návrhu opatření obecné povahy (návrh opatření byl vyvěšen na úřední desku MŽP dne xx. xx. 2019) uplatnit své přípomínky (§ 172 odst. 4 správního řádu). K návrhu opatření obecné povahy byly ve stanovené lhůtě uplatněny níže uvedené přípomínky, kterými se MŽP zabývalo jako podkladem pro toto opatření obecné povahy a se kterými se vypořádala následovně:

A) Přípomínky

Přípomínka č.
Vypořádání:

B) Přípomínky

Přípomínka č.
Vypořádání:

Rozhodnutí o uplatněných námitkách:

rozhodnutí:
odůvodnění:

1. Seznam ornitologicky významných lokalit, na které se dle č. 2 písm. a) opatření obecné povahy nevztahuje odchylný postupu
2. Vzor záznamů o odlovu a usmrcení kormorána velkého

Platnost a účinnost

Článek 7

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti, v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu, patnáctým dнем po dni vyděšení veřejné vyhlášky, kterým bylo oznámeno a pozbyvá platnosti dnem xx. xx. 2024.

Poučení

Článek 8

Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle § 173 odst. 1 správního řádu každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal.

Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

V Praze dne: xx. xx. 2019

.....
Ing. Jan Šíma
ředitel/odboru odboru druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků

Příloha č. 1 - Seznam ornitologicky významných lokalit, na které se dle čl. 2 písm. a)
opatření obecné povahy nevztahuje odchylný postup

1. Ptačí oblast Soutok – Tvrdonicko
2. Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví
3. EVL Niva Dyje
4. EVL Vrbovecký rybník
5. EVL Úvaly
6. řeka Dyje od hráze Znojemské přehrady po hranici s Rakouskem (v k. ú. Dyjákovice)
7. řeka Dyje od silničního mostu v Drnholci po Horní nádrž VDNM
8. řeka Morava od mostu Rohatec po vtok Salajky (Staré Moravy) pod Hodonínem
9. Mlýnský náhon Rajhrad - Vojkovice
10. Miroslavský rybník
11. Suchohrdelský rybník (Suchohrdly u Miroslavi)
12. Litobratřický Prostřední a Dolní rybník
13. Pouzdánský rybník (kromě odlouvu z hráze, který lze za podmínek stanovených tímto opatřením provádět)
14. Horní a Dolní Mušlovský rybník

Příloha č. 2 Vzor záznamů o odlovu a usmrcení kormorána velkého (příloha je samostatným dokumentem tohoto opatření)

Příloha č. 2 opatření obecné povahy MŽP č.j. ENV/2019/xxx - MZP/2019/630/xxx
Vzor záznamu o odlou a usmrcení kormorána velkého

- pro každého uloveného jedince vyplňte samostatný řádek

Příloha č. 2 opatření obecné povahy MŽP č. j. ENV/2019/xxx - MZP/2019/630/xxx

Vzor záznamu o odlovu a usmrcení kormorána velkého

- pro každého uloveného jedince vyplňte samostatný řádek

Tento protokol vznikl, protože dokument obsahoval soubory, které měly elektronickou formu vedené archivním formátu.

Protokol o převedení souboru dokumentu do archivní podoby

Evidenční číslo:

ENV/2019/37524

Datum a čas vytvoření protokolu:

11. 3. 2019 14:59:36 SEČ

Uživatel:

Ing. David Fuká

Pozice:

David Fuká

Původní soubor: ODOMZ-verjina_vyhlaska_návrh_OOP_kormo_jm-11032019.pdf
Datum vzniku paralelního souboru: 11. 3. 2019 14:59:36 SEČ
Hash algoritmus původního souboru: SHA-256
Hash původního souboru: 33435E1602641D5F26FB82B0369D048039DEBC9CC2DBA50BF9DET7B0C17695
Paralelně vedený soubor je v archivním formátu a obsahem se věcně shoduje s původním souborem.

Původní soubor neobsahuje žádné uznávané elektronické podpisy ani uznávané elektronické znaky.

Datum vzniku paralelního vedení:

11. 3. 2019 14:59:34 SEC

SHA-256

Hash algoritmus pívodního souboru:

8309139703962F85CE876EA2E885C61D5C016F6C3A442870F66D256ACD02C4F

Hash pívodního souboru:

Paralelně vedený soubor je v archivním formátu a obsahem se věnuje s pívodním souborem.

Pívodní soubor neobsahuje žádné uznávané elektronické podpisy ani uznávané elektronické znaky.

Datum vzniku paralelního vedení: 11. 3. 2019 14:59:32 SEČ
Hash algoritmus přívodního souboru: SHA-256
Hash původního souboru: 9BA6C7BD6B8ABEACD6037DAF97C6C8A401838695BDDCA66233C9A6ABA40B3CE53D
Paralelně vedený soubor je v archivním formátu a obsahem se věcně shoduje s přívodním souborem.

Přívodní soubor neobsahuje žádné uzavánané elektronické podpisy ani uzavánané elektronické znaky.